

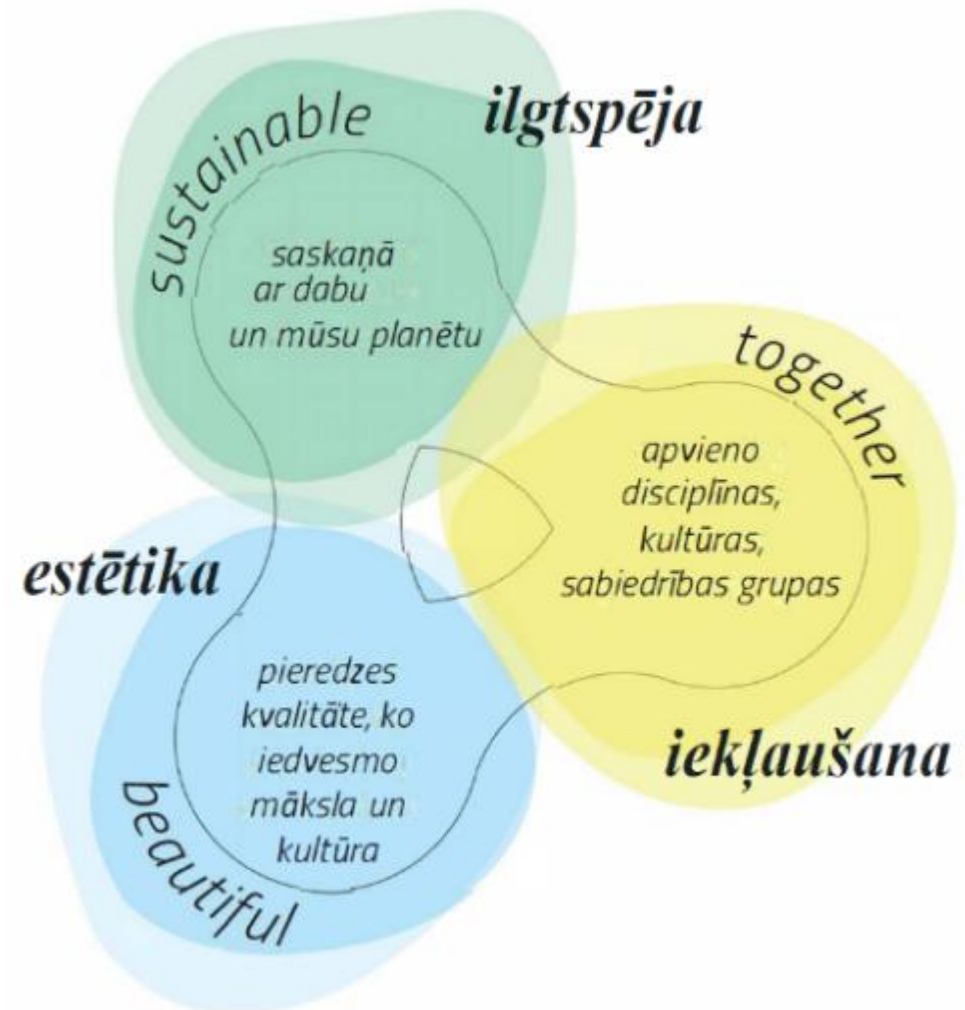
Latvijas
Arhitektu
savienība

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS
DABĀ BALSTĪTI RISINĀJUMI LIETUSŪDEŅU PĀRVALDĪBĀ:
TEORIJA UN PRAKSE

2026. gada 6. augusts

LAS – JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS KONTAKTPUNKTS LATVIJĀ

- Informācija un konsultācijas
- Nacionālā un starptautiskā pārstāvniecība
- Izglītošana un kontakti

KAS IR EIROPAS JAUNAIS¹ BAUHAUS?

Metode, kā domāt un veidot apbūvēto vidi kopienās:

Skaisti

Ilgspējīgi

Iekļaujoši

¹ Jau 1919. gadā arhitekts Valters Gropiuss ar domubiedriem, meklējot jaunu, radošu ceļu, kā turpināt dzīvot Pirmā pasaules kara plosītajai Eiropai, dibināja Bauhaus skolu. Tā, attīstoties par dizaina kustību, lika pamatus 20. gadsimta arhitektūrai ar ideju «Arhitektūra nozīmē dzīves procesu radīšanu» (V. Gropiuss). Aptuveni 100 gadus vēlāk ar mērķi īstenot videi draudzīgāku politiku Eiropas Komisija nolemj atdzīvināt Bauhaus idejas un izveido Jaunā Eiropas Bauhaus kustību

JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS PRINCIPI

Radīt estētiski augstvērtīgas dzīves telpas ar kvalitatīvu dizainu un cieņu pret kultūru:

- Estētiska telpas un vides veidošana ar saikni unikālā vietējā kontekstā
- Ilgtspējīga vide, kas veido cilvēku attiecības ar dabu
- Dažādu sabiedrības grupu vajadzību respektēšana, nodrošinot pieejamību visiem

JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS PRINCIPI

IESAISTE

- Fiziskā iekļaušana
- Sociālā iekļaušana
- Dzīvotspējīgas kopienas

ILGTSPĒJA

- Aprites princips
- Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām
- Citi vides aspekti

ESTĒTIKA

- Integrācija apbūvētajā un dabiskajā vidē
- Pieredzes kvalitāte
- Identitāte un mērķis

Foto: Ligita Karvele;
Avots: Ludzas
novada pašvaldība
2026

LUDZAS EZERKRASTA PROMENĀDE

Projekts “**Lielā Ezerkrasta promenādes izveidošana un krastmalas teritorijas labiekārtošana Ludzas pilsētā**” Nr.5.1.1.3/1/23/A/004 īstenots Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās” 5.1.1.3. specifiskā atbalsta mērķa pasākuma “**Publiskās ārtelpas attīstība**” ietvaros ar Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) finansējumu.

5.1.1.3. Projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji un to piemērošanas metodika

3.5. Projekta darbības paredzēts īstenot, ievērojot **Jaunā Eiropas “Bauhaus”** principus: **estētika, ilgtspēja, iekļautība**, tai skaitā, nodrošinot publiskās ārtelpas attīstības risinājumu iekļaušanos apkārtējā ainavā, dabā balstīto risinājumu, universālā dizaina principu ievērošanu:

3.5.1. estētika – projektā ir funkcionāli pamatota arhitektūras, dizaina, mākslas un kultūras komponente saskaņā ar kultūras mantojumu, ainavu un vietas identitāti;

3.5.2. **ilgtspēja – projektā ir paredzēti ekonomiski pamatoti dabā balstīti risinājumi;**

3.5.3. iekļautība – projekts nodrošina dažādu grupu intereses un vajadzības, kā arī līdzvērtīgas infrastruktūras izmantošanas iespējas saskaņā ar universālā dizaina principiem.

LUDZAS EZERKRASTA PROMENĀDE

Projekta ietvaros veikti: Lielā Ludzas ezera krasta tīrīšanas un labiekārtošanas darbi; pārbūvēta Lielā Ezerkrasta iela, pārveidojot to par promenādi un izbūvējot gājēju celiņus; LED apgaismojuma izbūves darbi un apgaismojuma elementu integrēšana celiņos, videonovērošanas sistēmas izbūves darbi, atpūtas vietu izbūve, mazo arhitektonisko formu (dažāda veida soliņi, atkritumu urnas, velo novietnes) uzstādīšana un apstādījumu koncepcijas īstenošana

Īstenojot projektu, pielietota vietrades pieeja, sakārtota degradēta un aizaugusi teritorija; labiekārtota teritorija rekreācijai un aktīvai atpūtai.

Radīts jauns tūrisma objekts, pilnveidota teritorijas funkcionalitāte, to varēs izmantot gan pasākumu/koncertu, gan mākslas plenēru, gan kā āra klasi dažādu izglītojošu nodarbību organizēšanai, tā būs jauna kultūrtelpa. Pasākumi, kas tiks organizēti projekta ietvaros attīstītajā publiskās ārtelpas teritorijā, būs brīvi pieejami, bez maksas. Attīstot un labiekārtojot ārtelpu pie ezera, tiek veidota arī labvēlīga vide uzņēmējdarbības atbalstam blakus teritorijās.

LUDZAS EZERKRASTA PROMENĀDE

Objektā tika izbūvētas ievalkas, kas kalpo kā dabā balstīti lietusūdens apsaimniekošanas risinājumi, nodrošinot **kontrolētu virszemes noteces savākšanu, novadīšanu un infiltrāciju gruntī**. Ieplakas ir projektētas un izbūvētas kā reljefa pazeminājumi ar lēzenām nogāzēm, kas paredzēti **nokrišņu ūdens īslaicīgai uzkrāšanai, plūsmas palēnināšanai un pakāpeniskai iesūcināšanai augsnē, tādējādi samazinot slodzi uz centralizētajām lietusūdens novadīšanas sistēmām**.

Šie ir dabā balstītas lietusūdens pārvaldības infrastruktūras elementi, kuru **mērķis ir atdarināt dabiskos hidroloģiskos procesus apbūvētā vidē**. Izbūvētās ievalkas nodrošina ne tikai efektīvu ūdens novadīšanu intensīvu nokrišņu laikā, bet arī **veicina ūdens infiltrāciju, uzlabo augsnes mitruma režīmu un samazina virszemes noteces ātrumu, kas savukārt palīdz mazināt lokālu applūšanas risku**.

LUDZAS EZERKRASTA PROMENĀDE

Projektēšanas un izbūves gaitā tika ņemti vērā **teritorijas reljefa, grunts sastāva, infiltrācijas spējas un paredzamās noteces apjoma parametri**. Ievalkas integrētas kopējā teritorijas labiekārtojuma un lietusūdens apsaimniekošanas sistēmā, nodrošinot ilgtspējīgu un videi draudzīgu ūdens apsaimniekošanu. Papildus hidrotehniskajai funkcijai šādi elementi **veicina arī ainavisko kvalitāti un bioloģisko daudzveidību**, jo tie var kalpot kā **piemērota vide dažādām mitrumu mīlošām augu sugām**.

Izbūvētās ievalkas uzskatāmas par ilgtspējīgas teritorijas attīstības elementu, kas atbilst mūsdienu pilsētvides plānošanas principiem un klimatadaptācijas risinājumiem, īpaši kontekstā ar pieaugošo ekstremālo nokrišņu biežumu. To **pielietošana ļauj samazināt inženierkomunikāciju noslodzi**, vienlaikus nodrošinot efektīvu, ekonomiski pamatotu un ekoloģiski līdzsvarotu lietusūdens apsaimniekošanas pieeju.

Koncepcijas autors: SIA We Design, Viktors Valgums Jr.; Tehniskais projekts SIA KEM,

Foto: Ligita Karvele: Informācija: Ludzas novada pašvaldības Attīstības un plānošanas nodaļa, CFLA

Foto: Ligita Karvele;
Avots: Ludzas
novada pašvaldība
2026

Foto: Ilona Mekša;
Avots: Ludzas
novada pašvaldība
2026

KAM PIEVĒRST UZMANĪBU

Katrā projektā – pēc iespējas samazināt cieto segumu platības; ceļiem un stāvlaukumiem izmantot ūdemscaurlaidīgus segumus.

Pilsētvidē:

- Rūpīgi analizēt vertikālo plānojumu, lai straujas lietus gāzes nenoskalo grunti un zālienu; lai ir uzsūkšanās iespēja;
- Atjaunojot grāvjus, paredzēt to apzaļumošanu, un attiecīgu regulāru kopšanu; augu sugas jāpiemēro dažādām ūdens līmeņa situācijām;
- Teritorija bez pakāpieniem un šķēršļiem gan labvēlīga pārvietošanās brīvībai, gan lēzeniem kritumiem lietusūdens novadei.

Ārpilsētā:

- Jaunu un esošu grāvju veidošanā ņemt vērā apkārtnes bioloģisko daudzveidību, dzīvotnes, iespējas veidot dabiskās pļavas, iespēju robežās saglabāt kokus.
- Grāvju un grāvmalu labiekārtošanā jāņem vērā gājēju un velosipēdistu kustība, un tās uzlabojumi, it īpaši vides pieklūstamība.

KUR MEKLĒT INFORMĀCIJU

New European Bauhaus
beautiful | sustainable | together

https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en

New European Bauhaus

Home About ▾ Community ▾ Tools and resources ▾ Funding ▾ Press & media ▾ Events ▾

Home > Funding > How is New European Bauhaus funded?

New European Bauhaus

Home About ▾ Community ▾ Tools and resources ▾ Funding ▾ Press & media ▾ Events ▾

Home > Tools and resources

Tools and resources

Choose the right instrument for you

Project owners, investors, members of NEB community, governing bodies or other public institutions across the continent - everyone - can use a variety of available New European Bauhaus tools and resources in their activities. Those instruments are intended to help plan, design and conduct projects following the NEB values and working principles.

Depending on what you represent and at which stage of your NEB aligned project you are, each tool can help you answer very specific questions: from understanding the new European Bauhaus to putting it in practice or coming up with a solid investment planning.

savienība

NEB Prizes

Every year, the New European Bauhaus Prizes reward exemplary projects, new concepts and ideas aligned with the NEB principles and values.

The NEB Prizes showcase and support projects and ideas that are already being implemented on the ground, bringing tangible positive change to communities and individuals.

Over the four past editions, NEB Prizes received almost 5000 applications and awarded **prizes from 15 000 to 30 000 Eur** to 72 winners and runner ups, totalling nearly 1.5 million Euros.

[Find out more about past editions of the NEB Prizes here](#)

Private investments

New European Bauhaus is first of all a bottom up initiative, where the European Commission provides guidance, norms, and tools for specific projects. Nearly half of the recognised New European Bauhaus projects on the ground are self-organised and privately funded. That confirms a strong grass root movement putting NEB values and principles in practice.

To encourage private investments, several tools have been developed to help project owners, decision makers, investors and other involved parties reach sustainable financing solutions.

[Find out more about NEB Investment Guidelines](#)

[Find out more about NEB Lab](#)

NEB CEĻVEDIS

New European Bauhaus Compass

A guiding framework for decision
and project makers wishing to
apply the NEB principles and
criteria to their activities.

https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/use-compass_en

NEB INVESTĪCIJU VADLĪNIJAS

- Praktisks ceļvedis par NEB pamatvērtību un darba principu pielietošanu apbūvējamās vides projektos
- Investīciju vadlīnijas, kas palīdz investoriem pieņemt labākus lēmumus, skaidrojot, kā NEB var radīt pievienoto vērtību visām ieinteresētajām pusēm

NEW EUROPEAN BAUHAUS

INVESTMENT GUIDELINES

The Guidelines set the basis for how and why investments in built environment projects can be aligned with the New European Bauhaus. They provide guidance on how to put NEB values and principles in practice in the various aspects of investment and project preparation, and concrete recommendations.

The NEB Investment Guidelines are the outcome of close cooperation between the European Commission and JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), an advisory programme funded by the European Commission and the European Investment Bank.

https://new-european-bauhaus.europa.eu/get-involved/neb-investment-guidelines_en

NEB PAŠNOVĒRTĒJUMA METODE

https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/neb-self-assessment-method_en

Latviski XLS tulkots un pieejams 4.3.2. metodikas sadaļā un KM - Radošā Eiropa sadaļā

[https://www.cfla.gov.lv/lv/4-3-2 - Bauhaus kritēriju pašnovērtējuma veidlapa](https://www.cfla.gov.lv/lv/4-3-2_-_Bauhaus_krit%C4%93riju_pa%C5%93nov%C4%93rt%C4%93juma_veidlapa)

<https://www.km.gov.lv/lv/es-programma-radosa-eiropa-2021-2027>

Pašnovērtējumā izmantoti šādi kritēriji. Estētika, ilgtspēja, iesaiste, pārvaldība
Katrs kritērijs veido 25%, kopā 100%. Kopējais rezultāts

0-20%	Nepietiekams vērtējums
20-50%	Akceptējams rezultāts, ar piezīmēm
50-70%	Atbilstošs NEB kritērijiem, var būt ar piezīmēm
70-100%	Labā prakse NEB piemērošanā

Nr.	Kritērijs	
1.	Estētika	25 %
1.1.	Integrācija apbūvētajā un dabiskajā vidē	
1.2.	Lietotāja pieredzes kvalitāte	
1.3.	Projekta identitāte un mērķis	
2.	Ilgtspēja	25 %
2.1.	Aprites princips	
2.2.	Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām	
2.3.	Citi vides aspekti	
3.	Iekļaušana	25 %
3.1.	Fiziskā iekļaušana	
3.2.	Sociālā iekļaušana	
3.3.	Dzīvotspējīgu kopienu veidošana	
4.	Pārvaldība	25 %

**Latvijas
Arhitektu
savienība**

Torņa iela 11, Rīga, LV-1050, Latvija, tel. +371 67212802, +371 20028097
latarh@latarh.lv www.latarh.lv